

Date:12.10.2019

Time:2 ½ hours

Total Marks: 75

- Note: 1) All questions are compulsory
2) Figures to right indicate full marks.

Q.1. A) Explain the following concepts. **(Any Five)** (15)

- 1) Child Labour
- 2) Religious minority
- 3) Urban revolution
- 4) Scientific Temper
- 5) Technology
- 6) Group Discussion
- 7) Elder abuse
- 8) Scheduled Caste

(OR)

B) Write a detailed note on the Foundation Course (Semester-III) Project submitted by you.

Q.2. A) Describe the problems faced by SCs and STs. (15)

(OR)

B) What constitutional provisions are there to protect the rights of disabled person? In what way do rights of disabled person violated? (15)

Q.3. A) What are the effects of earthquake and Tsunami? Suggest various measures to be taken before, during, and after earthquake and tsunami. (15)

(OR)

B) Explain human rights issues in addressing disasters. (15)

Q.4. A) Define science and elucidate characteristics of science. (15)

(OR)

B) Do you think science can play an important role in planning scientific temper? Comment. (15)

Q.5. A) What is importance of presentation skills? What is essential of effective presentation skills. (15)

(OR)

B) Explain the Characteristics of effective leadership. (15)

मराठी रूपांतर

- सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- प्रश्न १. अ खालील संज्ञा स्पष्ट करा.(कोणतेही पाच) (१५)
- १) बाल मजूर
२) धार्मिक अल्पसंख्यांक
३) शहरी क्रांती
४) वैज्ञानिक स्वभाव
५) तंत्रज्ञान
६) गट चर्चा
७) प्रौढ अत्याचार
८) अनुसूचित जाती
- किंवा
- ब पायाभूत अभ्यास (सत्र ३) मध्ये तुम्ही तयार केलेल्या प्रकल्पाबद्दल व्यापक टीप लिहा.
- प्रश्न २. अ अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती ना समाजामध्ये कोणत्या समस्यांना सामोरे जावे लागते? (१५)
- किंवा
- ब अपंग व्यक्तींना संविधानामध्ये कोणत्या तरतुदी आहेत ? अपंग व्यक्तींचे मानवी अधिकार चे उल्लंघन कोणत्या प्रकारे केले जाते?
- प्रश्न ३. अ भूकंप आणि स्तुनामी चे परिणाम कोणते ? भूकंप आणि स्तुनामी निवरणा साठी कोणत्या उपाय योजना सुचवता येतील यावर संविस्तर लिहा. (१५)
- किंवा
- ब आपत्तीमधील नुकसान भरपाई संबधी मानवाधिकार स्पष्ट करा.
- प्रश्न ४. अ विज्ञान ही संकल्पना स्पष्ट करा आणि विज्ञानाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (१५)
- किंवा
- ब आपणास असे वाटते की वैज्ञानिक स्वभावाचे नियोजन करण्यात विज्ञान महत्वाची भूमिका बजावू शकेल काय? विशद करा.
- प्रश्न ५. अ सादरीकरण कौशल्याचे महत्व काय आहे? प्रभावी सादरीकरण कौशल्य का आवश्यक आहे ? (१५)
- किंवा
- ब प्रभावी नेतृत्व वैशिष्ट्ये विषद करा.
